

ATHORA

PRINSJESDAG SPECIAL 2022

DERDE DINSDAG
IN SEPTEMBER

PRINSJESDAGSPECIAL 2022

INVESTEREN IN NU EN LATER

21-09-2022 | Door Bernd Heijnen en Kees van Oostwaard, Afdeling Fiscale Zaken
Athora Netherlands

Na twee edities in coronatijd was het in 2022 weer een min of meer gebruikelijke Prinsjesdag. Dus met een rijtoer in de Glazen Koets en de populaire balkonscene. Anders was de plaats waar de Troonrede werd voorgelezen door de koning, te weten de Koninklijke Schouwburg. En voor het eerst in het bijzijn van kroonprinses Amalia. Ook de omstandigheden waren geheel anders. Corona voert niet langer de boventoon, maar de oorlog in Oekraïne, de hoge inflatie en de energieprijzen hadden een grote weerslag op Prinsjesdag 2022. Vorig jaar was het thema ‘Veerkracht en verder bouwen’. Dit jaar is het thema ‘Investeren in nu en later’¹.

In deze elfde editie van onze Prinsjesdagspecial geven we een overzicht van de relevante voorstellen voor financiële producten op het terrein van oude-dagsvoorzieningen, levensverzekeringen, sparen en beleggen, en de eigen woning.

1 ALGEMEEN

Kernboodschap

De minister van Financiën stelt vast dat Nederland voor grote uitdagingen staat in een snel veranderende wereld. Minister Kaag geeft aan dat de toekomst van Nederland onder een ander en onzeker internationaal en economisch gesternte vorm krijgt. Zij noemt daarbij de “oorlog in Oekraïne, de historisch hoge inflatie en groeiende onzekerheid over de bestaanszekerheid van velen in ons land. Met in contrast nog steeds economische groei en lage werkloosheid.”

Het belastingpakket 2023 bestaat uit zeven wetsvoorstellen.² Opvallend is dat er deze keer geen wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen is.

¹ Miljoenennota 2022

² Naast het wetsvoorstel Belastingplan 2023 zijn dat de wetsvoorstellen Wet rechtsherstel box 3, Overbruggingswet box 3; Wet minimum CO2-prijs industrie, Wijziging van de Wet Milieubeheer in verband met de overgangperiode bij de invoering van een mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens, Delegatiebepaling geen invorderingsrente in specifieke gevallen en Wijziging van de Algemene Ouderdomswet en enkele andere wetten in verband met het afschaffen van de inkomensondersteuning voor AOW'ers alsmede tot wijziging van de Wet op het kindgebonden budget tot intensivering van het kindgebonden budget in verband met koopkrachtondersteuning.

Tarieven box 1 en heffingskortingen

Hoewel het vorige Belastingplan 2022 ten doel had om de verlaging van het tarief in de eerste schijf door te zetten met een uiteindelijk doel van 37,03% in 2024, is door het kabinet in dit Belastingplan daarvan afgeweken. Om de koopkracht van lage inkomens te ondersteunen is onder andere het tarief in de eerste schijf verder verlaagd naar 36,93% en is het afbouwpercentage van de arbeidskorting verhoogd. Dit werkt neutraal uit voor de hogere inkomensgroepen maar geeft een verlichting voor de lagere inkomens. Gepaard met de wettelijke verhoging van het minimumloon afgelopen juni moet dit volgens het kabinet ervoor zorgen dat werken lonender wordt gemaakt. Tot slot is het grensbedrag waarover het hoogste inkomenstarief geldt, namelijk 49,50% flink verhoogd naar € 73.031.

Afschaffing IACK

In de tabel hierna is de inkomensafhankelijke combinatiekorting (IACK) nog opgenomen maar als het aan het kabinet ligt is dit vanaf 2025 niet meer zo. Ten grondslag aan deze beslissing liggen vier redenen.

1. De aangekondigde wijziging in de kindertoeslag waarbij een inkomens-onafhankelijke vergoeding wordt toegekend. Dit moet de arbeidsparticipatie verhogen in combinatie met de zorg voor jonge kinderen.
2. De vereenvoudiging van het belastingstelsel. Het schrappen van de IACK is hier onderdeel van.
3. Het verkleinen van het verschil in belastingdruk tussen een- en tweeverdienershuishoudens met kinderen.
4. Afschaffing van IACK maakt budget vrij voor andere maatregelen die voor meer koopkracht moeten zorgen.

TARIEFTABEL 2023 (VOOR PERSONEN DIE NOG NIET DE AOW-LEEFTIJD HEBBEN BEREIKT)					
Belastbaar inkomen meer dan	Maar niet meer dan	Belastingtarief	Tarief premie volksverzekeringen	Totaal belasting tarief	Heffing over totaal van de schijven
	€ 37.149	9,28%	27,65%	36,93%	€ 13.719
€ 37.149	€ 73.031	36,93%		36,93%	€ 26.970
€ 73.031	-	49,50%		49,50%	

TARIEFTABEL 2023 (VOOR PERSONEN DIE DE AOW-LEEFTIJD HEBBEN BEREIKT (GEBOREN VANAF 1946))					
Belastbaar inkomen meer dan	Maar niet meer dan	Belastingtarief	Tarief premie volksverzekeringen	Totaal belasting tarief	Heffing over totaal van de schijven
-	€ 37.149	9,28%	9,75%	19,03%	€ 7.069
€ 37.149	€ 73.031	36,93%		36,93%	€ 20.320
€ 73.031	-	49,50%		49,50%	

TARIEFTABEL 2023 (VOOR PERSONEN DIE DE AOW-LEEFTIJD HEBBEN BEREIKT (GEBOREN VOOR 1946))					
Belastbaar inkomen meer dan	Maar niet meer dan	Belastingtarief	Tarief premie volksverzekeringen	Totaal belasting tarief	Heffing over totaal van de schijven
-	€ 38.703	9,28%	9,75%	19,03%	€ 7.365
€ 38.703	€ 73.031	36,93%		36,93%	€ 20.042
€ 73.031	-	49,50%		49,50%	

HEFFINGSKORTINGEN		
	2022	2023
Maximum algemene heffingskorting onder AOW-leeftijd	€ 2.888	€ 3.070
Maximum algemene heffingskorting boven AOW-leeftijd	€ 1.494	€ 1.583
Afbouwpercentage algemene heffingskorting	6,007%	6,095%
Minimum algemene heffingskorting	€ 0	€ 0
Maximum arbeidskorting	€ 4.260	€ 5.052
Afbouwpercentage arbeidskorting	5,86%	6,51%
Minimum arbeidskorting	€ 0	€ 0
Maximum inkomensafhankelijke combinatiekorting	€ 2.534	€ 2.694
Jonggehandicaptenkorting	€ 771	€ 820
Ouderenkorting (lagere inkomens)	€ 1.726	€ 1.835
Ouderenkorting (afbouwpunt)	€ 38.464	€ 40.888
Ouderenkorting (hogere inkomens)	Afbouw 15%	Afbouw 15%
Alleenstaande ouderenkorting	€ 449	€ 478

Beperking 30%-regeling

Het kabinet wil de 30%-regeling inperken per 1 januari 2024. Dan is het nog maar mogelijk om tot de Balkenende-norm (€ 216.000 in 2022) 30% over het loon onbelast te vergoeden. In het rapport Evaluatie 30%-regeling uit 2017 komt naar voren dat het forfait dat nu wordt geboden bij ongeveer de helft van de gevallen een hogere vergoeding toekent dan indien daadwerkelijke extraterritoriale kosten (hierna: ETK) zouden worden vergoed. Dit speelt voornamelijk bij hogere inkomens waarbij de ETK verhoudingsgewijs niet verder toenemen naarmate het inkomen hoger wordt. Dit laatste wordt duidelijk uit de evaluatie: vanaf een loon van € 100.000 sluit het forfait niet meer goed aan bij daadwerkelijke ETK. Toch wil het kabinet de 30%-regeling niet verder inperken dan de Balkenende-norm. Redenen hiervoor zijn omstandigheden in individuele gevallen die gepaard gaan met hoge ETK zoals het land van herkomst en de grootte van het gezin. Hoewel de maatregel per 2024 in werking treedt is er overgangsrecht voor werknemers bij wie over het tijdvak 2022 de 30%-regeling nog is toegepast. Voor die werknemers vindt de aftopping pas plaats per 1 januari 2026.

Verhoging onbelaste reiskostenvergoeding

Werkgevers kunnen op dit moment een onbelaste reiskostenvergoeding geven van € 0,19 per kilometer. Deze vergoeding wordt trapsgewijs verhoogd met € 0,02 in 2023 en € 0,03 vanaf 2024. Sinds 2016 is de maximale reiskostenvergoeding niet meer verhoogd. Gezien de stijging van kosten die gemoeid gaan met het gebruik van openbaar vervoer en de auto en de brandstofkosten specifiek, heeft het kabinet besloten om de vergoeding te laten stijgen.

Ons commentaar

Ondanks dat het kabinet als doel heeft om met bovenstaande maatregelen vooral de laagste inkomens meer te ontlasten, geldt dit ook zeker voor de middeninkomen en in (mindere mate) voor de hoge inkomens. De manier waarop aan de arbeidskorting is gesleuteld in combinatie met de verhoging van het minimumloon zorgt hopelijk voor enige nivellering tussen benedenmodaal- en modaalinkomens. Van de afschaffing van de IACK zullen waarschijnlijk weinigen iets merken door de maatregelen in de kindertoeslag.

Hoewel de beperking van de 30%-regeling een stap in de goede richting is, blijft het vreemd dat het kabinet bijvoorbeeld niet aansluit bij de aftoppingsgrens van het pensioengevend loon (drie keer modaal). De uitzonderlijke gevallen waarbij ETK worden gemaakt die boven die grens vallen zouden alsnog gedeclareerd kunnen worden. Straks gaat, ondanks de beperking, alsnog gelden dat een groot gedeelte van de 30%-vergoeding niet overeenkomt met de werkelijke ETK bij gevallen die tegen de Balkenende-norm aanzitten. Een schijnbeperking voor werknemers met een inkomen dat zes(!) keer hoger ligt dan modaal.

De hiervoor opgenomen cijfers kunnen nog wijzigen tot het Belastingplan 2023 aan het einde van dit jaar definitief wordt vastgesteld.

2 PENSIOEN

We zien het onderwerp pensioen in de Prinsjesdagplannen nauwelijks vermeld. Wel is er voor pensioen in eigen beheer (hierna: PEB) nieuws. In 2017 is de Wet uitfasering PEB in werking getreden. Hoewel traditionele opbouw in eigen beheer niet meer mocht, was het tot en met 2019 mogelijk om het in eigen beheer gedeelte van het pensioen om te zetten in een oudedagsverplichting (ODV). Deze ODV dient na AOW plus twee maanden onmiddellijk in te gaan en in een periode van 20 gelijke termijnen te worden uitgekeerd. Als de termijnen nog niet zijn ingegaan, bestaat de mogelijkheid om de ODV aan te wenden voor een lijfrente en aanverwante vormen. Daarnaast moet de aanwending van de ODV voor een lijfrente plaatsvinden uiterlijk op de leeftijd van AOW plus vijf jaar. Deze voorwaarden bleken knelpunten in de praktijk. Via lagere regelgeving zijn daar al oplossingen voor bedacht. Met het wetsvoorstel worden deze maatregelen echter gecodificeerd en wordt terugwerkende kracht verleend tot en met 1 april 2017.

IBO Vermogensverdeling

In het IBO rapport dat op 8 juli 2022 naar de Tweede Kamer is gezonden stond de (scheve) vermogensverdeling centraal. Voor het onderwerp pensioen zijn oplossingsrichtingen bedacht om de scheefgroei in vermogensverdeling te beperken. Een daarvan was de verlaging van het maximaal pensioengevend loon van € 114.866 (drie keer modaal) naar € 68.000 (twee keer modaal). Een ander was het afschaffen van nettopensioen. Beide oplossingsrichtingen zien we niet terug in het Belastingplan of in de reactie van het kabinet op het plan. Wellicht is dat iets voor ná invoering van de Wet toekomst pensioenen op de geplande datum van 1 januari 2023.

Wet toekomst pensioenen

Over de Wet toekomst pensioenen (hierna: WTP) is in dit Belastingplan niets nieuws te melden. De voorbereidingen op de waarschijnlijke ingangsdatum van de wet op 1 januari 2023 zijn in volle gang. De behandeling in de Tweede Kamer vindt in deze tijd plaats en dus kan in de tijd tussen nu en de uiteindelijke ingang nog het een en ander wijzigen.

Ons commentaar

Het is niet vreemd dat in dit Belastingplan geen revolutionaire onderwerpen op het gebied van pensioen zijn opgenomen. Het meest revolutionaire plan, de WTP, wordt in een separaat wetsvoorstel geregeld. Dat daar (tijds)druk op staat moge duidelijk zijn. Een maatregel zoals de afschaffing van nettopensioen of de verlaging van de aftoppingsgrens vlak vóór ingang had zo maar de doodsteek van de WTP kunnen zijn. Een wettelijke codificatie van bestaande regelgeving lijkt dan een mooi compromis.

3 LIJFRENTTE

In het belastingpakket 2023 zijn diverse maatregelen opgenomen die lijfrenteproducten raken:

- Afschaffen oudedagsreserve
- Afschaffen middelingsregeling
- Leeftijdsgrens bij omzetting ODV in een lijfrente.

Het laatste onderwerp is hiervoor bij het onderwerp pensioen al behandeld aangezien de ODV voortkomt uit pensioen in eigen beheer.

Afschaffen oudedagsreserve

Door de in het regeerakkoord uitgesproken ambitie om het belastingstelsel te vereenvoudigen, sneuvelt de oudedagsreserve. Met een oudedagsreserve kan een ondernemer jaarlijks - onder voorwaarden - een deel van de winst fiscaal gefaciliteerd opzij zetten in een oudedagsvoorziening. Het geld blijft dan in de onderneming. Vervolgens is het de bedoeling om met de opgebouwde oudedagsreserve een kwalificerende lijfrente te verkrijgen.

Het kabinet stelt dat slechts in de helft van de gevallen de oudedagsreserve wordt aangewend voor een oudedagsvoorziening. Daarmee heeft de oudedagsreserve niet zelden alleen het effect van belastinguitstel. Als geen lijfrente wordt aangekocht moet op het moment van staken van de onderneming worden afgerekend over de waarde van de oudedagsreserve.

De afschaffing vindt gefaseerd plaats. Met ingang van 2023 kan een oudedagsreserve niet verder worden opgebouwd. De oudedagsreserve die tot en met 31 december 2022 is opgebouwd kan volgens de huidige regels worden afgewikkeld.

Ondernemers die toch iets voor hun oude dag willen regelen worden door het kabinet verwezen naar de ruimere mogelijkheden in de lijfrentesfeer die worden gecreëerd door het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen.

Ons commentaar

Het is op zichzelf beschouwd niet onlogisch om een regeling af te schaffen die voor een aanzienlijk deel niet functioneert als bedoeld. Toch is er nog wel iets op aan te merken.

Allereerst is de geboden oplossing - de ruimere mogelijkheden in de lijfrentesfeer - anders. En het probleem daarbij is dat het geld voor de oudedagsvoorziening direct de onderneming verlaat. Zonder betaling immers geen aftrek.

Maar wellicht net zo belangrijk is de timing. Het lijkt alsof bedoeld is dat de afschaffing van de FOR naadloos aansluit op de invoering van de Wet toekomst pensioenen per 1 januari 2023. Maar voor laatstgenoemde wet is het nog maar de vraag of die datum gehaald gaat worden. Het had vanuit die optiek meer voor de hand gelegen dit voorstel mee te nemen in het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen.

Afschaffing middelingsregeling

Het kabinet maakt in dit Belastingplan bekend dat de middelingsregeling wordt afgeschaft. De reden hiervoor is de vereenvoudiging van het belastingstelsel (zoals dat ook als reden is opgegeven bij de afschaffing van de IACK) en de uitkomst van een evaluatie van de middelingsregeling in 2018.¹ Uit de evaluatie kwam naar voren dat 85% van de gevallen die recht hebben op een middelingsteruggaaf hier geen gebruik van maakte. Daarnaast is de doeltreffendheid van de regeling afgelopen jaren afgenomen. Dit heeft te maken met de wijzigingen in de heffingskorting en het reduceren van het aantal belastingschijven naar twee. Ondanks het geringe gebruik van de regeling zijn de administratieve lasten en uitvoeringskosten bij de Belastingdienst blijkbaar hoog. Het doel is om per 2023 de middelingsregeling af te schaffen waarbij nog wel overgangsrecht geldt voor jaren na 2022 waarbij het jaar 2022 in het middelingstijdvak kan worden betrokken. Concreet betekent dit dat het laatste tijdvak waarover kan worden gemiddeld de kalenderjaren 2022, 2023 en 2024 omvat.

¹ Kamerstukken II 2018/2019, 32140, nr. 49.

4 EIGEN WONING

Ver vóór Prinsjesdag was al duidelijk dat er ontwikkelingen zijn omtrent de eigen woning. Los van alle plannen om meer woningen te realiseren was al in het regeerakkoord aangekondigd dat de zogenoemde 'jubelton' in twee stappen afgeschaft gaat worden. Daarnaast zonden minister Kaag en staatssecretaris Van Rij het rapport IBO Vermogensverdeling naar de Tweede Kamer, met de aankondiging dat kabinet op Prinsjesdag met een reactie op het rapport zou komen.

Afschaffen jubelton²

In 2022 kan iedere verkrijger tussen 18 en 40 jaar eenmaal in zijn/haar leven per schenker een beroep doen op een verhoogde vrijstelling van de schenkbelasting bij een schenking voor de eigen woning van de verkrijger met een maximum van € 106.671³. Bij de totstandkoming van de vrijstelling in 2014 bedroeg de vrijstelling € 100.000 en heeft om die reden de bijnaam jubelton gekregen.

Eerder dit jaar werd al duidelijk dat het voor de Belastingdienst niet haalbaar is om de vrijstelling uit de aangifte en de achterliggende systemen voor de verwerking van de gegevens uit de aangifte vóór 2024 te halen. Om die reden heeft het kabinet besloten de vrijstelling per 1 januari 2023 verlagen naar het bedrag van de eenmalige verhoogde vrijstelling tussen ouders en kinderen van € 28.947 (bedrag 2023). Met ingang van 2024 vervalt de vrijstelling geheel.

Ons commentaar

Bij invoering van een nieuw systeem ligt het voor de hand dat dit enige tijd kost. Bij afschaffing van een maatregel ligt dat minder voor de hand. Toch blijkt dat voor deze vrijstelling het geval te zijn. Het toont de complexiteit van het aangifteproces (in ieder geval voor de Belastingdienst).

Reactie op IBO Vermogensverdeling

Het kabinet heeft gereageerd op het rapport IBO Vermogensverdeling. In de reactie wordt benadrukt dat de bevindingen van het IBO zeer waardevol zijn. Ook geeft het kabinet aan de nodige maatregelen al te hebben aangekondigd en ook extra te zullen treffen om de fiscale onevenwichtigheden weg te nemen. Als voorbeeld wordt genoemd het afschaffen van de hiervoor besproken jubelton.

Ons commentaar

Over de heffing over de (werkelijke) winst die bij verkoop van een eigen woning wordt behaald⁴ spreekt het kabinet - gelukkig - niet. Maar laten we niet te vroeg juichen. In haar reactie schrijft het kabinet namelijk onder meer: "Het kabinet komt in het voorjaar van 2023 met een invulling van de taakstellende opdracht inzake belastingconstructies en negatief geëvalueerde fiscale regelingen."⁵

BTW op zonnepanelen

Net als bij het afschaffen van de oudedagsreserve als het afschaffen van de middelingsregeling, is eenvoudig de reden om het nultarief in te voeren voor de BTW op zonnepanelen. Dit is nu mogelijk door een recente aanpassing van de BTW Richtlijn 2006. Het nultarief gaat gelden voor de levering en installatie van zonnepanelen op of in de onmiddellijke nabijheid van woningen.

Algemene tarief overdrachtsbelasting

Het algemene tarief van de overdrachtsbelasting wordt met ingang van 1 januari 2023 van 8% verhoogd naar 10,4%. Rekening houdend met gedragseffecten is de verwachting op basis van kadastergegevens dat deze lastenverzwaring voor een derde deel bij woningen en voor twee derde deel bij niet-woningen neerslaat. Deze heeft geen effect voor de eigen woning, maar wel voor bijvoorbeeld tweede woningen of woning die door ouders voor hun kind worden gekocht.

² Belastingplan 2023, zie voor een uitgebreidere uiteenzetting over dit onderwerp 'Schenkingsvrijstelling eigen woning wordt per 1 januari 2023 verlaagd', 22 maart 2022, Financieel Actief.

³ Artikel 33, 5°, letter c Successiewet

⁴ Zie voor een uitvoerige uiteenzetting 'IBO vermogensverdeling in gevaar? En hoe verder met de eigen woning?', 22 augustus 2022, Financieel Actief.

⁵ Kabinetsreactie rapport IBO Vermogensverdeling', pag. 8, kenmerk 2022-0000231150, 20 september 2022.

5 KAPITAALVERZEKERINGEN

Over kapitaalverzekeringen zijn geen voorstellen opgenomen.

6 SPAREN EN BELEGGEN

Box 3 is het onderwerp waarnaar door velen - in ieder geval fiscalisten - het meest is uitgekeken. Duidelijk was al dat ministerie (en kabinet) aansturen op de zogenoemde vermogensaanwasbelasting, nadat de Hoge Raad op de dag vóór Kerst 2021 een belastingplichtige voor de jaren 2017 en 2018 rechtsherstel had geboden als het gaat om de heffing in box 3.¹

Maar voor de definitieve oplossing moeten we nog even geduld hebben². Het blijkt niet eerder dan 2026 mogelijk om een nieuwe opzet voor box 3 in te voeren. Daarom ligt de focus meer op het hier en nu: hoe gaat de tijdelijke regeling tot 2026 er uitzien? En wat is nog mogelijk voor belastingplichtigen die geen bezwaar hebben gemaakt tegen de heffing over de jaren vanaf 2017?

De box-3-aspecten zijn op Prinsjesdag in drie delen gepresenteerd:

- Wetsvoorstel Wet rechtsherstel box 3
- Wetsvoorstel Overbruggingswet box 3
- Brief Geen bezwaarmakers box 3

Wetsvoorstel Wet rechtsherstel box 3

Dit wetsvoorstel regelt het rechtsherstel voor belastingplichtigen die hebben deelgenomen aan de massaalbezwaarprocedures over de jaren 2017 tot en met 2020. Maar ook voor aanslagen van alle andere belastingplichtigen die nog niet onherroepelijk vaststonden op 24 december 2021 of op die datum nog niet waren vastgesteld (waaronder aanslagen over de jaren 2021 en 2022) zal dit wetsvoorstel bij aanneming door het parlement gaan gelden. Het rechtsherstel bestaat uit het opstellen van een nieuwe berekening van het box 3-inkomen. Als de uitkomst van de nieuwe berekening lager is dan de oorspronkelijke berekening van het voordeel uit sparen en beleggen, dan geldt de uitkomst van

¹ Zie 'Hoge Raad doet spraakmakende uitspraak over box 3', 6 januari 2022, Financieel Actief.

² Zie voor de huidige stand van zaken: 'Box 3: stand van zaken', 29 augustus 2022, Financieel Actief

de nieuwe berekening.

Dit rechtsherstel was al in werking gesteld met het besluit van de staatssecretaris van Financiën van 28 juni 2022 dat per 1 juli 2022³ in werking is getreden.

Wetsvoorstel Overbruggingswet box 3

Zoals hiervoor aangegeven kan de nieuwe regeling voor box 3 niet eerder ingaan dan 2026. Dat betekent dat er een tussenoplossing moet komen voor de periode 2023 tot (minimaal) 2026. Het kabinet kiest ervoor om box-3-vermogen onder te verdelen in drie categorieën: banktegoeden, overige bezittingen en schulden. Voor iedere vermogenscategorie geldt een afzonderlijk forfaitair rendementspercentage. Onder banktegoeden wordt verstaan het begrip deposito volgens de definitie in de Wet op het financieel toezicht. Op die regel geldt één uitzondering: contant geld wordt voor deze wet ook als banktegoed beschouwd.

Voor het forfaitair rendementspercentage wordt voor de categorieën banktegoeden en schulden zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij het werkelijk in dat jaar behaalde rendement. Voor banktegoeden wordt het forfaitaire rendementspercentage gebaseerd op het gemiddelde maandelijkse rentepercentage op deposito's van huishoudens met een opzegtermijn van maximaal drie maanden van het lopende kalenderjaar⁴. Hierbij worden de gegevens over de periode van januari tot en met november van het kalenderjaar gehanteerd, waarbij de maand november dubbel wordt geteld.

Voor de schulden wordt aangesloten bij de gemiddelde maandelijkse rente over het totale uitstaande bedrag aan woninghypotheken van huishoudens van het lopende kalenderjaar. En ook hier geldt dat de gegevens over de periode van januari tot en met november van het kalenderjaar worden gehanteerd, waarbij de maand november dubbel wordt geteld.

Voor de overige bezittingen stelt het kabinet voor om aan te sluiten bij de huidige, in het kalenderjaar 2022 geldende, methodiek voor vaststelling van het forfaitaire rendementspercentage voor rendementsklasse II. Deze methodiek is gebaseerd op het langetermijnrendement van zowel onroerende zaken, aandelen als obligaties. Dit is in lijn met het rechtsherstel. Het heffingvrije vermogen in box 3 blijft in stand. Het kabinet heeft ook oog voor de zogenoemde peildatumarbitrage. Het kan gunstig zijn om overige bezittingen (met een hoog rendementspercentage) vlak vóór de peildatum te verkopen en tijdelijk om te zetten in banktegoeden, en vervolgens na de peildatum weer bezittingen met het hoge rendementspercentage aan te kopen.

Ons commentaar

Het forfaitaire percentage is pas na afloop van het kalenderjaar waarover wordt geheven, bekend. Dat geeft onzekerheid. Daar staat tegenover dat op deze wijze wel dicht wordt aangesloten bij de 'werkelijkheid', althans bij de werkelijke ontwikkeling voor een specifieke depositovorm.

Geen bezwaarmakers box 3

Staatssecretaris Van Rij heeft vlak vóór het zomerreces aangekondigd op Prinsjesdag te komen met duidelijkheid over de vraag in hoeverre belastingplichtigen die niet (tijdig) bezwaar hebben gemaakt tegen de vermogensrendementsheffing tegemoet gekomen worden. De Hoge Raad heeft al daarvoor (op 20 mei van dit jaar) geoordeeld dat geen rechtsherstel hoeft te worden geboden aan degene die niet tijdig bezwaar heeft gemaakt.⁵De verwachtingen waren op voorhand dan ook niet hooggespannen. Toch gaf de staatssecretaris in een podcast⁶ weer enige hoop.

De belastingplichtige staat het immers vrij om een verzoek om ambtshalve vermindering in de te dienen.

In zijn brief aan de Tweede Kamer⁷ geeft de staatssecretaris aan te begrijpen dat veel belastingplichtigen deze juridische uitkomst niet rechtvaardig vinden. Het kabinet heeft verschillende scenario's uitgewerkt om toch rechtsherstel te bieden aan de niet-bezwaarmakers, variërend van volledig rechtsherstel tot oplossingen toegespitst op spaarders met kleinere vermogens in box 3. De uitkomst is dat volledig rechtsherstel in deze tijd te duur is en dat specifieke oplossingen voor

³ Besluit van de Staatssecretaris van Financiën van 28 juni 2022, nr. 2022-176296, Stcrt. 2022, nr. 17063

⁴ gepubliceerd door De Nederlandsche Bank.

⁵ Hoge Raad, 20 mei 2022, zaaknummer 21/04407, ECLI:NL:HR:2022:720, zie ook 'Hoge Raad: geen compensatie box 3 bij te laat bezwaar', Financieel Actief

⁶ Podcast 'Betrouwbare bronnen', aflevering 291, 14 september 2022

⁷ Brief toelichting besluit niet bezwaarmakers box 3 van de staatssecretaris van Financiën, 20 september 2022, kenmerk 2022-0000229353

kleine spaarders complex zijn en juridisch kwetsbaar (ongeoorloofd onderscheid tussen vergelijkbare belastingplichtigen). De conclusie is dat geen herstel wordt geboden aan niet-bezwaarmakers.

Ons commentaar

Deze conclusie lag weliswaar voor de hand gelet op de uitdagingen waar dit kabinet voor staat, maar toch was er enige hoop door de hiervoor genoemde podcast. In zijn brief benoemt de staatssecretaris de mogelijkheid voor het indienen van een ambtshalve vermindering wel, maar geeft daarbij aan dat deze verzoeken zullen worden afgewezen conform het arrest van de Hoge Raad.

7 OVERIGE ZAKEN

Verhoging tariefopstap vennootschapsbelasting 2023

De bovengrens van de eerste schijf wordt verlaagd van € 395.000 naar € 200.000. Daarnaast wordt het tarief van de eerste schijf verhoogd van 15% naar 19%. Het tarief van de tweede schijf blijft 25,8%.

Belastbaar bedrag meer dan	Belastbaar bedrag minder dan	Tarief vennootschapsbelasting
€ 0	€ 200.000	19%
€ 200.000	-	25,8%

8 SLOTOPMERKINGEN

De op Prinsjesdag ingediende wetsvoorstellen bevatten geen grote verrassingen als we ons beperken tot oudedagsvoorzieningen, levensverzekeringen, de eigen woning en sparen en beleggen. Veel maatregelen waren al aangekondigd in het regeerakkoord, voorjaarsnota, etc. De grotere problemen zitten in een wetsvoorstel als de Wet toekomst pensioenen en de ontwikkeling van een stelsel van box-3-heffing op basis van werkelijk rendement.

Deze publicatie is tot stand gebracht door de afdeling Fiscale Zaken van Athora Netherlands en verschijnt ook op [Financieelactief.nl](https://financieelactief.nl). Financieel Actief is een onafhankelijk platform over fiscale en juridische aspecten voor leven, pensioenen en wonen. Bernd Heijnen en Kees van Oostwaard zijn verbonden aan dit platform en daarnaast allen werkzaam bij Athora.

Disclaimer

De Prinsjesdagspecial is een uitgave van Fiscale Zaken van Athora Netherlands N.V. Hoewel bij deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, aanvaarden auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele (druk-)fouten en/of onvolkomenheden. De uitgave is bedoeld voor iedereen die zich professioneel bezig houdt met de genoemde onderwerpen, zoals o.a. medewerkers van banken en verzekeraars, assurantietussenpersonen, financieel planners, estate planners, belastingadviseurs, medewerkers Belastingdienst, accountants, notarissen, advocaten en politici. Doelen van de uitgave zijn het informeren van de lezer en het bijdragen aan een afgewogen opinievorming over juridische en fiscale actualiteiten.